

Ο ΝΟΥΜΑΣ

ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ ΠΟΛΙΤΙΚΗ, ΦΙΛΟΛΟΓΙΚΗ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ

Τίτλοι τήτης και Διευθυντής: Δ. Π. ΤΑΓΚΟΠΟΥΛΟΣ
Εκδότης και Διαχειριστής: ΧΡ. ΓΑΝΙΑΡΗΣ & ΣΙΑ

Ταχυτικοί συντάκτες: ΡΗΓΑΣ ΓΚΟΛΦΗΣ, ΚΩΣΤΑΣ ΠΑΡΟΡΙΤΣΗΣ, Γ. ΦΤΕΡΗΣ, ΚΙΜΩΝ Ι. ΘΕΟΔΟΡΟΠΟΥΛΟΣ, ΠΑΝΟΣ Δ. ΤΑΓΚΟΠΟΥΛΟΣ

Όσα γράμματα ένδιαφέρουν τη Διαχείριση πρέπει να διευθύνωνται:

Χ. ΓΑΝΙΑΡΗΣ & ΣΙΑ Σοφοκλέους 3, ΑΘΗΝΑΣ

ΣΥΝΔΡΟΜΕΣ: Για τὴν Ἑλλάδα δρ. 25 τὸ χρόνο.

• 18 τὸ ἔξαμηνο.

• 7 τὸ τρίμηνο.

Γιὰ τὴν Ἀγγλία καὶ Αἰγαίο τὸ χρόνο

£ 1 τὸ ἔξαμηνο

Γιὰ τὴν Ἄμερικὴ \$ 0,10 τὸ χρόνο

\$ 5 τὸ ἔξαμηνο

Καὶ γιὰ τὰ ἄλλα μέρη ἀνάλογα

ΦΑΙΝΟΜΕΝΑ ΚΑΙ ΠΡΑΓΜΑΤΑ

ΠΟΛΥ σοφά, διτως πάντα, τὰ λέει καὶ τώρα σ' ἔνα βαθυστόχαστο ἔρθρο του, ποὺ δημοσιεύει στὸ τελευταῖο φύλλαδιο τοῦ Πολιτικού «Ἄργου» δι μεγάλος ὁ Ψυχάρης. «Χωρὶς ἥθική — δογματίζει στὸ ἔρθρο του αὐτό — δημοτική δὲν ὑπάρχει». Καὶ βέβαια, ἔνας ἀγώνας ιδεολογικός, δπως είναι δ ἀγώνας γιὰ τὴ δημοτική, — ἔνας ἀγώνας ποὺ πρέπει, γιὰ νὰ προκόψῃ, νὰ στέλεται πάνω ἀπὸ ἀτομικὰ συφέροντα καὶ ἀπὸ προσωπικές ὀδυναμίες, πῶς μπορεῖ νὰ ἐννοηθεῖ, πῶς μπορεῖ νὰ ὑπάρχει, πῶς μπορεῖ ἀκόμη νὰ τραβήξει υπροστά, δίκιος ἥθική; Καὶ δισ καὶ διέλει πανεις νὰ ὑποστηρίξει σοφιστικὰ πῶς δικθένας ἔχει τὴ δική του τὴν ἥθική, μ' ἄλλα λόγια, πῶς ὑπάρχουν τόσες ἥθικες δσα καὶ ἀτομα, ἔμεις γιὰ τὸν ἀγώνα μαζὶ μιὰ ἥθική ἔχοντας καὶ μιὰ ἥθική δεξαμενή. Καὶ γιὰ τοῦτο, μ' ὅλα τὰ ἐμπόδια καὶ μ' ὅλους τοὺς κατατρεγκούς ἀπὸ δικοῖς μας καὶ ἀπὸ ἀντίθετους, δι Νομάς ἔησε τόσα χρόνια, καὶ ζει καὶ θὰ ζήσει ἀκόμια, ὅφου τὴ ζωὴ του τὴν ἔχτιος πάνω σὲ ἀσάλευτα ἥθικα θεμελίων ποὺ λέγονται ΠΙΣΤΗ καὶ ΘΥΣΙΑ καὶ ΑΞΙΟΠΡΕΠΕΙΑ.

φουσιάζουνται, δσο δυριάκι, πρόσω πτὰ ξέπεσε ή συγγραφική τέχνη.

Τὸ Στενὸ τῆς Στραγανιᾶς ἔχει διυὸ μελχολικὲς ίστοριες.

«Η ποώτη είναι πῶς μετά τὴ στάση τῆς Αρμάς τεν 1917 μερικὲς Λαμπικοὶ καταφύγανε -μέσα στὴν κοιτη τοῦ ποταμοῦ καὶ αίχμαλωτίστηκαν. «Οπιος τοὺς ἔρηξε μέσα σ' ἀφτὴ τὴ χαράδρα, ἀδιέξοδη καὶ ἀπάτητη, δπου καὶ δὲν ὑπάρχει δι παραμικρὸς πόρος θροφῆς, ἢ μιαλὸ δὲν είχε ἵ έτρεχε στὰ τυφλά. Τὸ κυβερνητικὸ ἀπόσπουσμ ἀνέβηκε ψὸ μονοπάτι ποὺ τὶ δεσπόζει, καὶ τότες οἱ Λαμπικοὶ δὲν είχε τυόπο παρὰ νὰ καταθέσουν τὰ ὅπλα ἔφτεις. Μὰ δὲς κλείσουμε ἀφτὴ τὴ σελίδα. Ματώνει ἡ καρδιὰ τοῦ ἀνθρώπου, ἀναπλώντας τοὺς ἀδερφικοὺς ἀφτοὺς σπαραγμοὺς σὲ μιὰ στιγμὴ δτων τὸ ζήνος τοὺς Τουρκοβουγάρους ἔπειτε νὰ ἀντιμετωπίζει, ἐνοκμένο διο μέχρι τὴν τελεφταῖς ψυχῆ.

(Συνέχεια)

ΑΛΕΞ. ΠΑΛΛΗΣ

ΜΙΑ πυάξη ἥθικὴ ποῦχαμε σήμερα χρέος νὰ τὴν ξεχωρίσουμε τιμητικά, είναι ἡ δήλωση ποὺ δημοσιεύουμε σ' ἄλλη σελίδα, τῆς «Συντροφιᾶς τῶν φίλων τοῦ Παλαμᾶ». Μερικοὶ νέοι μυτλωμένοι καὶ φιλότιμοι, ἀπὸ τοὺς λιγοστοὺς καὶ ξεχωριστοὺς σημερινοὺς νέοις, ποὺ δὲν τὸ φανταστήκαντε πῶς ἐπειδὴ τοὺς ξέφυγε ἀκούσις ἔνας στίχος, ξεπεράσαντε κιόλας τὸν Παλαμᾶ, ίδρυσανε μιὰ φιλικὴ συντροφιά, μὲ τὸ σοπὸ νὰ μελετήσουν τὸ ἔργο τοῦ μεγάλου νεοέλληνα ποιητῆ, νὰν τὸ δεῖξουν, νὰν τὸ ἐπιβάλλουν. Ό Παλαμᾶς, ὅχι μόνο γιὰ τὸν πολὺ κόσμο, μά, δυστιχῶς, καὶ γιὰ ἀρκετοὺς νέοις, καλάθιους καὶ μή, ἀπὸ κεινοὺς ποὺ φευτοποιάζουνε γιὰ λόγιοι, χρησιμεύει γιὰ «λυδία λίθιος» τῆς ἀξίας τους μά καὶ γιὰ ζυγαρά τῆς διανοητικότητάς τους. Μὲ τὸ νάργιονται τὸν Παλαμᾶ, φαντάζουνται μερικοὶ πὼς παίρνουνε κάπιαν ἀξία. Κι αὐτὲς ἵσια τὶς ἀλκηφρότητες καὶ τὶς ἀνοστιὲς βγαίνουνε σήμερα νὰ χτυπήσουν τὰ φιλότιμα καὶ ίδικα παιδιά ποὺ ίδρυσαν τὴ «Συντροφιά». Εμεῖς, μιὰ εὐκή ξήσουνε νὰν τὸν δώσουμε : νὰ μὴν κουροστοῦνε. Πιατί, κι ςτὸ γίνεται ἐδώ, στὸ βλογικόν τόπο μας. Νάργιζει μιὰ δουλιά καλά, μ' ἐνθουσιασμό, μὲ φανατισμό, καὶ νάρχεται, γάιγορα γλλήγορα ή κούραση νὰ τὴν κόβει στὴ μέση.

ΣΤΙΧΟΙ

1

«Ω χειλιδόνι, ποὺ ἀνοιξες τὰ σπαθιώτα φτερά σου, τὴν ἀλαφρὴ ζωοίλα σου σὲ νέους νὰ φέρεις τόπους, τὸ ποόσχαρο τραγούδι σου σ' ἄλλοις νὰ πεῖς ἀνθρώπους,

γιὰ μιὰ στιγμούλα κράτησε τὸ γοργοπέτερα σου.

Καὶ πάρε μου τὴ σκέψη μου στὰ ἡλιόχαρα ταξίδια, ποὺ ἀσύλευτη ἔμεινεν ἐδώ, χρόνια καὶ χρόνια τώρα. Βαρεθήκε πιὰ νὰ γυρνάει στὰ μονοτάτια τὰ ἴδια, κι ὅλο στοὺς ἴδιοις οὐδανούς νὰ πολεμάει τὴν μπόρου.

2

Τοῦ χυνοτάφου νοστιάλιγός τὸ ἀργὸ τὸ πέργασμά μου, μπουρπούκια μου ἀνοιξιάπικα, δὲν κράτησα σὲ σᾶς, Πλαραδαμφένη ἡ σκέψη μου. Κ' είναι κλείστη ἡ κροστέ καθέ λύμψη γέλιου εἴτε καράς. (διά μου,

Κι ἀν ἡλιαχτίδες ἥρθανε τὸ νοῦ κου νὰ πλανέσουν, δειλά, μικροί τους ἔφυγα, τὴν νύχτας κυνηγάδης, Μου φτάνει ἐμὲ τὰστρόφεγγα τὴ σκέψη μου νὰ δέμε τὸν κακηρὸ τῆς ἀργυροῦ των καρόης. (σουν,

3

Μὲ τὸ ουρυόπικα ἔφτασε στοὺς πράσινους λειμῶνες. Πολλὰ βραδάνια μὲ εἰδανε κι σύγεις πολλές, κ' ἐπῆραν κάτι ἀπ' τὴ μέσα μου βουή κ' ἔξιτνησαν οἱ ἀνθρώπες, καὶ τὰ λουλούδια εὐλαβικὰ στὸ πέργασμά μου ἐγείραν.

Κι πῆρα γὼ ἀπ' τὰ πέταλα, τὰ δροσοποιημένα, κι ἀπ' τὰ μπουρπούκια ποὺ ἀνοιγαν στὰ πράσινα τὰ κλάνια, τόση χαρά, τόση ἀνοιξη, ποὺ είπα πῶς θάναι αἴσια, κι ἀγκάλιασα δια τρυφερά μὲ μάτια μεθυσμένα.